एनं मुनिं ॥ ब्रह्मा अनामयं आमयः पीडा तद्रहितं व्ययहीनमितियावत् त्वइतिशेषः ॥ तत्पृष्ट्वा अनंतरं स्वयमासनेउपविश्य ऋषये आसनंदिदेश आसनेउपवेष्टुमनुमेनइत्यर्थः ॥ वाल्मीकयेचऋषयइतिपाठः ॥ एतेनब्राह्मणंकुशलंपृच्छेत्क्षत्रबंधुमनामयमित्युक्तेर्ब्रह्मणंप्रत्ययंप्रश्नःस्मार्ताचारविरुद्धः तदेवमित्यनेनैवसिद्धेएनमित्यस्यवैय्यर्थ्यापत्तिश्चेत्यपास्तं ॥ २६ ॥ लोकपितामहे उपविष्टेसति तदनुज्ञया स्वयमुपाविशदितिसंबंधः ॥२७॥ तद्व्रतेन क्रौंचगतेन॥ वैरंगृह्णाति साचासौबुद्धिस्तद्वता॥ कर्तरिल्युट् बाहुलकात् ॥ निषादेनेतिशेषः ॥ कष्टंकृतं क्रौंचवधरूपंतपोनाशसंपादकशापनिःसारणेनकष्टंकृतं ममेतिशेषः ॥ २८ ॥ कष्टमेवाह ॥ यइति ॥ हन्यात् हतवानित्य

अथोपविश्यभगवानासनेपरमार्चिते॥ वाल्मीकयेचऋषयेसंदिदेशासनंततः॥ २६॥ ब्रह्मणासमनुज्ञातःसोप्युपाविशदासने॥ उपविष्टेतदातस्मिन्साक्षाल्लोकपितामहे॥२७॥तद्व्रतेनैवमनसावाल्मीकिर्ध्यानमास्थितः॥ पापात्मनाकृतंकष्टंवैरग्रहणबुद्धिना॥२८॥ यस्तादृशंचारुरवंक्रौंचंहन्यादकारणात्॥ शोचन्नेवपुनःक्रौंचीमुपश्लोकमिमंजगौ॥ २९॥ पुनरंतर्गतमनाभूत्वाशोकपरायणः॥ तमुवाचततोब्रह्माप्रहसन्मुनिपुंगवं॥ ३०॥

थेंछांदसं ॥ अकारणात् दृश्यमानकारणंविना ॥ उपसमीपे ब्रह्मणःसमीपे ॥ २९ ॥ शोकपरायणः क्रौंचवधकृतक्रौंचीदुःखदर्शनजेन स्वस्यमुखतस्तपोहानिकरशापार्थकश्लोकस्यावशतोनिःसरणजेनच शोकेनव्याप्तः॥ अतएवांतर्गतमनाअंतर्गतेश्लोकार्थएवदत्तचित्तः श्लोकंजगाविति संबंधः ॥ तं तथाशोकपरं प्रहसन् मदिच्छयावतीर्णां सरस्वतीं नजानातीतिहासंकुर्वन् ॥ ३० ॥